

ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԴ. ՀՈՎՆԱՆՑԱՆ

Ք Ա Ր Ո Ջ

«Ի վերայ Աջոյն և Սրբոյ Էջմիածնի ամենայն ազգն հայոց կապեալ կայ»:

Սիրելի հավատացեալ ժողովորդ, այսօր ամենակարևոր տոներէց մեկն է մեզ՝ հայերիս համար, որը կապված է Ս. Էջմիածնի հետ, ինչպէս եկեղեցական օրացույցն է հայտնում՝ «Տօն Կաթողիկէ Ս. Էջմիածնի»:

Էջմիածին, հայ ոգու գտարանը բազմադարյա, հայոց հույսի փարոսը անմար, որի ստեղծումը ոչ այլ ինչ էր, քան Աստվածահաճո և Աստվածահայտ: Ոչ մեկ հավատքի կենտրոնի ստեղծում չունի այնպիսի ավանդություն, ինչպիսին էր հայոց հավատքի սրբազնատուրբ տապանակը հանդիսացող Ս. Էջմիածինը: Քրիստոս իջալ Հայոց երկիր, ընտրեց հայ ժողովրդին՝ նրան պարգևելով մի նոր հեղինակ՝ Հայոց հեղինակներ՝ Ս. Էջմիածինը:

Դարերի խորհուրդ կա խտացած այս սուրբ կամարների տակ, մեր նախնեաց ջունչը և ոգին կա այստեղ պարուրված, առլեցուն Քրիստոսի Աստվածային խոսքերով ու պատգամներով:

Խոսքեր, որոնք սեր և խաղաղություն, արդարություն և ճշմարտություն են պատգամում, և այդ բոլորը դարձալ հավատաւոր մեր ժողովրդի երեկ և այսօր: Եվ մենք, իբրև ճշմարիտ ժառանգորդները Սուրբն Գրիգոր Լուսավորչի և հետևորդները Քրիստոսի, վստահորեն կարող ենք խոստովանել, որ այդ բոլորը պահում ենք մեր հոգիներում և ամեն անգամ այս սուրբ և անմահ տաճարում կատարում ենք ուխտի և երդումի հաստատում՝ մեր և հայոց Աստծու միջև:

Պատմությունը ապացուցեց, դժբախտաբար, որ արդարությունն ու ճշմարտությունը որքան էլ ցանկալի են եղել մարդկային ոգուն, այնուամենայնիվ նրանց պաշտպանները բազում անգամներ են դարձել հալածվածներ: Նման հալածանքի կնիք կար դրոշմված և մեր սուրբ ազգի ճակատագրի մատյանի մեջ: Բայց և ամեն անգամ, ամենաճանր պահին, ամենադժվար կացության մեջ ունեցել ենք հույսի և վաղվա խաղաղ արշալույսի գաղափարը, որը մեզ ուսուցանել է մեր մեծ վարդապետը՝ Քրիստոս, որը հայերիս համար հայկականացալ իր էջքով այս սուրբ հողը, Արարատյան աշխարհի այս գողտրիկ անկյունը՝ մեր ժողովրդի վերածննդի հոգևոր ավազանը:

Մարգարեական է Առաքել Դավրիժեցու խոսքը, թե՛ «Ի վերայ Աջոյն և Սրբոյ Էջմիածնի ամենայն ազգն հայոց կապեալ կայ»: Այո, երկու սրբություններ, որոնք մեր ազգի համար եղել են ուժի և գոյատևման խորհրդանիշներ. ոսկեծույլ Աջը Լուսավորչի, որը խորհրդանիշն է Հայոց Հայրապետի իշխանության, և Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, որը խորհրդանիշն է հանուր հայության: Եվ անհնարին է պատկերացնել մեր ժողովրդին իր անցյալով և ապագայով՝ կտրված այս երկու սրբություններից, որոնք ընտրվել են և օծվել Աստծու կողմից: Եվ եթե մարդիկ ժամանակի և պայմանների բերումով ջանացել են բաժանել այս երկուսը իրարից, Աստված վերստին միացրել է դրանք:

Էջմիածին, ինչ մեծ խորհուրդ կա այս պարզ բառի մեջ, ինչպիսի կարոտ՝ դաշված շուրթերին հայ պանդուխտի: Նա եղել

Է քուրան հայոց կրթության, Հորդանան գետը մեր հավատքի: Չեղավ միայն պարզ աղոթատուն, այլ եղավ օրրանը հայոց գրերի, հայ մտքի կաղապարը սուրբ: Եվ այդ ամենը առանց տատանման պարտական ենք մենք մեծ Հայրապետին՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչին, որը ոչ միայն պարզ քարոզիչ դարձավ Հայոց աշխարհում, այլև դրեց անկյունաքարը Հայոց պատմության, որով ամեն բան Քրիստոսատիպ դառնալուց հետո, դարձավ հայատիպ: Եվ Լուսավորչի սուրբ ոգին և գիտակցությունը դարեդար անցավ առանց խամրելու 130 Հայրապետների ձեռքից-ձեռք, Սուրբ Հոգուց փոխանցվեցին և մարմնավորվեցին Վեհափառ Հայրապետի՝ Ամենայն Հայոց Վազգեն կաթողիկոսի մեջ: Ո՛ր հայն այսօր կարող է Էջմիածնի վերազարթոնքը պատկերացնել առանց Վազգեն Ա Վեհափառի:

Ծիսությունը դեռ ոգի չունի, եթե այն կենդանի չէ: Էջմիածնին այսօր կենդանի է, որովհետև կաք դուք՝ ով հայ ժողովուրդ, իմ վերածնված Հայոց աշխարհի ազնիվ վկաներ: Եվ այնքան ժամանակ, քանի

կապված են հոգիներն հայոց այս սուրբ տաճարին, մենք պիտի ապրենք, և այնքան ժամանակ, քանի անմար է կանթելը Լուսավորչի՝ մենք պիտի ապրենք:

Մենք պարտավոր ենք հայի ոգին ամուր պահել այս սուրբ տաճարի աշխարհատես գմբեթից: Աշխարհատես, քանզի այն ամենուր է. Մերձավոր Արևելք, Եվրոպա, Ավստրալիա, Ամերիկա, ամբողջ Սփյուռքում Էջմիածինը հոգու լուսե խորանն է հայ ժողովրդի: Եվ այսօր, հայոց այս մեծ և սուրբ տոնին՝ Էջմիածնի տաճարի հիմնադրման տոնին, սիրելի հավատացյալներ, աղոթք առաքենք առ բարձրյալն Աստված, որ ամուր հիմքերով պահի, պահպանի տաճարն այս սուրբ, Եկեղեցին Հայոց և նրա մեծ Հովվապետին, թող Աստված իր խաղաղության ոգին առաքի ամբողջ աշխարհին, որպեսզի մեր վերածնված Խորհրդային Հայաստանը առավել ևս ծաղկի, բարգավաճի, քանզի նրա ծաղկումով ծաղկեց այսօր և Մայր Եկեղեցին հայոց:

Սեր, միություն և խաղաղություն հանուր մեր ազգին, ամեն:

